

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

71. An qui paulò ante, v. g. 8. vel 15. dies communicauerit, teneatur iterum in articulo mortis communicare? Ex p. 5. tr. 3. res. 41. p. 203.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

diff. 9. quæst. unica, art. 1. ad quæst. 2. & diff. 12. quæst. 3. art. 2. ad 1. quæst. Argentinæ quæst. 3. art. 4. Ferrariensis 4. contra Gentes, cap. 61. Sylvestri verb. Eucharistia 3. quæst. 1. Gabriellus in Can. Missa leg. 87. in fine, Palatii in 4. diff. 9. disp. 2. concl. 4. Dicendum inquam contra sententiam supradictorum Doctorum, præceptum de sumenda Eucharistia esse diuinum: & ita docet D. Thomas Magister omnium in 2. part. qu. 80. art. 1. 1. Manifestum, inquit, est, quod homo tenetur hoc Sacramentum sumere non solum ex statuto Ecclesiæ, sed ex mandato Domini. Et præter Doctores citatos idem docet Vazquez diff. 2. 13. cap. 2. Suarez diff. 69. sect. 1. Hentiquez lib. 8. de Euch. cap. 4. & alij penes ipsos, ita vt Valentia tom. 4. disp. 6. quæst. 8. punct. 4. dixerit, nullum Catholicum hoc tempore oppositum docere. Probatur, quia Eucharistia salutem in voto implicito est medium necessarium ad salutem: ergo diuino præcepto tenentur homines aliquando illam suscipere. Patet consequentia; quia cum ex ipsa Dei institutione tenetur homo prospicere salutem suam, tenetur consequenter ea efficere quæ Deus ipse instituit, vt media ad salutem, si ea sint eiusmodi, quæ ab homine effici possunt. Sic enim diuino præcepto tenetur homo recipere Baptismum, elicere actum fidei, & similia, quia sunt media necessaria ad salutem, & ab ipso homine recipi, aut effici possunt: ergo cum Eucharistia sit instituta à Domino, vt medium ad salutem, & illius vsus, seu receptio sit opus, quod ab homine fieri potest, tenetur diuino præcepto ad illius vsus.

10. Nec obstat Eucharistiam solum esse medium in voto implicito: nam id solum conuincit posse hominem adipisci salutem æternam abique reali susceptione Eucharistia, abique expresso illius desiderio: non tamen probat, nunquam teneri diuino præcepto ad illam accedere, potius enim oppositum planè colligitur: nam Eucharistia dicitur medium necessarium, quia nulli conferitur iustificatio ex diuina institutione, nisi intuitu Eucharistia, tanquam finis Sacramentorum, ad cuius susceptionem, statim & opportunis temporibus accessurus est: ergo ex ipsa diuina institutione oritur obligatio accedendi ad illam opportunis temporibus, alioquin frustra conferretur prima iustificatio intuitu Communionis.

11. Quandonam verò obligat hoc præceptum? Aliqui asserunt quoties magna aliqua necessitas urgeat ad consequendum finem, propter quem hoc Sacramentum est institutum, nempe ad roborandam vitam spiritualem contra graues tentationes. Quæ sententia probabilior est: difficultas tamen non modica est in assignanda huiusmodi necessitate. Durandus in 4. diff. 2. quæst. 9. & Gabriel quæst. 1. art. 2. post concl. 3. assignant articulum mortis, in quo vnusquisque fidelis tenetur se præmunire hoc necessario Viatico; de quo non est dubitandum, vt supra probauimus. Alij, præter hunc articulum, quoties necessitas urget superandi grauem aliquam tentationem. Alij, quoties fidelis putat, nunquam amplius huius Sacramenti opportunitatem se in hac vita habiturum, Suarez diff. 69. sect. 3. concl. 3. tertio, quartò & quoque anno. Alij hanc obligationem ultra articulum mortis relinquant prudenti iudicio Confessoris; nec posse, aiunt, dari tempus quo quis certò obligeat ad hoc Sacramentum recipiendum, sed ad illud necessariam fuisse Ecclesiæ determinationem. Sed hæc in re duo videntur mihi certa: vnus est eum qui singulis annis ad Eucharistiam accederet, satisfactorum huic obligationi: quia Ecclesia ita sentit, cum hoc tempus præscripserit fidelibus, & nemo dubitet maiorem frequentiam non esse præceptam. Alterum quod notauit Victoria, & Valentia

non displicuit, scilicet diuino præcepto teneri sumere Eucharistiam eum, qui prudenter crederet, se iam vsque ad finem vitæ non habiturum vltierius opportunitatem accedendi ad hoc Sacramentum: etenim si tunc non accederet, differret postea Communionem per plures annos, & fortè per totam vitam, intra quam aliquoties communicare tenetur, vt dictum est: quare, vt quoquo modo potest, prospiciat spirituali salutem, tenebitur præuenire tempus, & præ assumere caelestem panem, quem postea accipere non licebit.

12. Nota tamen, quod licet Suarez diff. 69. sect. 3. Bonacina de Sacrament. disp. 4. quæst. 7. punct. 1. n. 8. & alij asserant, etiam seculata aliqua Ecclesiæ determinatione, omittentem per tres, vel quatuor annos Communionem præcepto diuino reum esse, & illud constringere; tamen Palauis tom. 4. disp. unica, punct. 14. num. 9. & Vazquez diff. 2. 14. cap. 3. à n. 20. cui ex parte consentit Agidius Cominch quæst. 80. art. 1. 1. dub. 3. in fine, aiunt seclusa determinatione Ecclesiæ nullius peccati reum esse qui toto vitæ tempore vsque ad mortis periculum omittit Communionem. Nam præcepta affirmatiua determinationum tempus & cognitum habere debent, in quo executioni mandentur. At seclusa determinatione Ecclesiæ, nemini constat, nec constare potest, quod tempus Christus huius præcepti executioni signauerit præter mortis articulum. Ergo extra illud, nemo præcepto Diuino obligari potest Et confirmo. Ponamus Christum Dominum instituisse hoc Sacramentum, præcepisseque in vita sumendum, quoties Ecclesia sua lege determinauerit. Sanè ex hac Constitutione, & Decreto quoddam rationi maximè consentaneum est, inferret manifestè, neminem obligatum esse ex Diuino præcepto Eucharistiam sumere, antequam Ecclesia tempus sumptionis determinauerit, quia obligatio diuini præcepti ab ea determinatione pendet, & sub ea determinatione profertur.

13. Sed hoc dictum esse volo in sententia horum Doctorum. Et ex illa sequeretur, quod præceptum diuinum de sumenda Eucharistia semel adimpleri possit, quod ex Neotericis docuit Ledelma vbi supra, & ante illum Palud. in 4. diff. 9. quæst. 1. art. 1. & alij quos refert Suar. diff. 69. sect. 3. Sed huic sententiæ, & meritò, non assentit Granadus vbi supra, quia cum Eucharistia instituta sit in cibum spirituale, & ad enutriendam animi vitam, valde negligens iudicaretur propriæ salutis, qui in tantis huius vitæ periculis, tamque frequentibus, semel tantum per 40. annorum spatium, v.g. se ipsum hoc cibo munit, & vires spirituales refeceret. Meritò igitur dicendum est, præter articulum mortis, præceptum diuinum de sumenda Eucharistia, obligare, aliquoties in vita. Sed quantum temporis vniam, & alteram Communionem, sumptam per modum Viatici, in articulo mortis debeat intercedere, in sequenti Resolutione explanabimus.

Sup. hoc ibidem ad medium præcipit. §. 1. vers. Et tertio.

Quæ hic est infra Ref. 87.

RESOL. LXXI.

An qui paulo ante, v. g. 8. vel 15. dies communicauerit, teneatur iterum in articulo mortis communicare? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 41.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Marchantius de Sacram. in resol. 99. pastoral. de Eucharist. tract. 4. cap. 1. quæst. 1. & tract. 6. sect. 3. fol. 387. Paludan. in 4. diff. 9. quæst. 1. art. 2. Angelus ver. Euchar. 3. Tannerus tom. 4. disp. 5. quæst. 8. dub. 5. num. 110. Reginaldus tom. 2. lib. 29. num. 65. Iacobus Granado de Sacram.

Sup. hoc in Ref. seq. & infra in Ref. 73. in principio, & post medium, & in Ref. 74. §. Verum, & §.

